Către: Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării
Att: Colegiul Director

SESIZARE

cu privire la măsurile luate de Primarul Municipiului Baia Mare împotriva persoanelor care practică cerșetoria în oraș, precum și cu privire la trei postări publicate de primarul Cătălin Cherecheș pe pagina proprie de Facebook.

Organizațiile semnatare vă solicită să analizați din perspectiva respectării **Libertății de circulație, dreptului la liberă alegere a domiciliului și a accesului în locurile publice** (Secțiunea a IV-a a OG 137/200), precum și din perspectiva **dreptului la demnitate umană** (Secțiunea a V-a a OG 137/2000) o serie de măsuri luate de Primăria Municipiului Baia Mare, precum și trei postări ale Primarului Cătălin Cherecheș pe pagina proprie de Facebook în perioada martie – mai 2020, cu privire la activitatea instituției Primăria Baia Mare în relație cu persoanele care practică cerșetoria din Municipiu.

Considerăm că prin textele publicate de primar pe pagina proprie de Facebook se încalcă dreptul la demnitate umană, iar prin măsurile implementate la nivel local împotriva persoanelor defavorizate social se ajunge la restrângerea libertății de circulație și la muncă forțată.

Sesizarea noastră pornește de la o serie de postări pe pagina proprie de Facebook a Primarului Municipiului Baia Mare, însă vă rugăm să analizați și existența unor acte administrative emise de conducerea Primăriei Baia Mare pe baza cărora se procedează la reținerea, conducerea spre adăpostul de noapte și munca în folosul comunității uneori chiar împotriva voinței persoanelor defavorizate social, așa cum se înțelege din postările primarului și din fotografiile publicate.

Primarul Cătălin Cherecheș a anunțat pe pagina proprie de Facebook că instituția pe care o conduce ia măsuri împotriva persoanelor care practică cerșetoria. Concret, acesta spune într-o postare din 14 mai 2020: ”Cine cerșește este identificat și **dus** la centrul social pentru a nu fi un pericol pentru sănătatea publică, un pericol în plus pentru răspândirea bolii COVID-19”. Într-o altă postare din 25 martie 2020, acesta menționa: “Toți cei identificați [persoane care practică cerșetoria] vor fi **ridicați** și duși în centrele sociale, considerați fiind și un potențial pericol pentru sănătatea publică”.

Conform Ordonanței Militare 3/24.03.2020 privind măsuri de prevenire a răspândirii COVID-19, la Art. 6 se menționează, limitativ: “(1) Autoritățile administrației publice locale au obligația să identifice și să țină evidența persoanelor fără adăpost, precum și să asigure adăpostirea și îngrijirea acestora.

(2) Evidența persoanelor fără adăpost se actualizează și se raportează săptămânal la Centrul județean/al Municipiului București de coordonare și conducere a intervenției.”

Cu toate acestea, din mesajul public al primarului Cătălin Cherecheș putem înțelege că există măsuri de direcționare către centre sociale pentru orice persoană care practică cerșetoria, indiferent dacă aceste persoane se înscriu în categoria persoanelor fără adăpost sau nu.

Mai mult, din mesajul edilului, **se poate înțelege că aceste persoane pot fi direcționate și reținute în aceste adăposturi sociale împotriva voinței lor** (utilizarea explicită a termenului “**ridicați**” din mesajul publicat în 25 martie). Or, Ordonanța Militară nu prevede ca persoanele fără adăpost să fie adăpostite împotriva voinței lor, ci prevede strict obligația autorităților administrației publice locale de identificare și asigurare a unui adăpost pentru aceste persoane.

Mai mult, Primarul a revenit cu un mesaj în data de 30 mai, ulterior încetării stării de urgență, în care menționează că activitatea de „**ridicare”** de pe domeniul public a persoanelor fără adăpost se face în continuare. Mai mult, acesta menționează explicit că, citățm: „În ultimele zile au întâlnit **cerșetori care au fost extrem de violenți și a fost necesar să apeleze la ajutoare pentru a impune respectarea legii, respectiv pentru a-i ridica și a-i duce la centrul social**”. Din punctul nostru de vedere acesta este un autodenunț cu privire la ducerea la adăpostul de noapte a acestor persoane împotriva voinței lor, neexistând obligativitatea pentru persoanele care practică cerșetoria de a merge în acest tip de adăpost, încălcând libertatea de circulație și accesul în locurile publice a unor persoane din oraș strict în baza practicării cerșetoriei. Conform legislației în vigoare, cerșetoria poate fi sancționată strict cu amendă. Mai mult, înlăturarea cu forța din spațiul public a unor persoane nu poate fi făcută în lipsa unor decizii ale instanțelor, lucru care pare că s-a întâmplat în Baia Mare. Singurul criteriu aplicat de Primarul Cătălin Cherecheș pare să fie criteriul de a „igieniza” spațiul public de persoanele care practică cerșetoria, deci de persoane defavorizate social.

În această nouă postare sunt publicate fotografii în care este evidentă luarea cu forță din spațiul public a unor persoane despre care primarul afirmă în postare că practică cerșetoria. Primarul afirmă că aceste persoane sunt găzduite în Azilul de Noapte din oraș și că, în schimbul serviciilor sociale de adăpost, hrană și de întocmire a unor documente necesare pentru accesarea pensiei sau a încadrării în grad de handicap acestea „trebuie să ofere ceva în schimb”, referindu-se aici la muncă în folosul comunității, constând în servicii de curățenie pe domeniul public.

Fotografiile postate de primar indică o acțiune în forță și, pentru unele dintre persoane, indică luarea cu forța din spațiul public de către persoane îmbrăcate în civil, fără a purta însemnele evidente ale unor forțe de ordine care au dreptul de reținere a persoanelor.

În drept, considerăm că măsurile administrative dispuse de Primarul Cătălin Cherecheș, dar și mesajele propagate pe pagina de facebook a acestuia încalcă mai multe prevederi ale Ordonanței nr. 137/200 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare. Astfel, în opinia noastră sunt încălcate următoarele prevederi:

- **Art. 14.:** Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, interzicerea accesului unei persoane sau al unui grup de persoane în locurile publice din cauza apartenenței acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a persoanelor în cauză

Persoanele care practică cerșetoria de pe raza Municipiului Baia Mare sunt luate de către reprezentanții Primăriei strict pentru comiterea actului de a cerși, deși legile în vigoare nu prevăd măsura reținerii pentru această faptă. Pare că prin măsurile propuse de Primar toate persoanele aflate în situația de sărăcie extremă care cerșesc vor fi înlăturate din spațiul public. Mai mult, conform chiar postării primarului, acestea sunt luate împotriva voinței lor și cazate la un adăpost de noapte (numit Azil de Noapte), fiindu-le restricționată libertatea de circulație. Menționăm că legislația în vigoare nu prevede cazarea obligatorie a persoanelor în aceste infrastructuri sociale, reținerea nefiind posibilă de către structuri din subordinea unei primării sub nicio formă.

- **Art. 15:** Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă faptul nu intră sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter naționalist-șovin, de instigare la ură rasială sau națională, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități li legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia.

Organizațiile semnatare consideră că atât măsurile administrative dispuse de autoritatea locală reprezentată de Cătălin Cherecheș, cât și mesajele publicate de acesta pe pagina proprie de facebook aduc grave atingeri demnității umane, sunt ofensatoare, degradante și umilitoare la adresa persoanelor defavorizate social. Astfel: măsura de a reține persoanele care practică cerșitul în spațiu public, uneori chiar prin alergarea acestora pe stradă (așa cum se poate vedea în una dintre fotografiile postate de primar) induce ideea incriminării sărăciei, a unei „vânători" de persoane care practică cerșetoria.

Folosirea acestor persoane pentru diferite munci în folosul comunității în schimbul unor servicii sociale prestate de Primăria Baia Mare nu este prevăzută în legislația din România. Astfel că găzduirea în adăposturi de noapte, sprijinul în realizarea unor dosare pentru pensionare, pentru încadrarea în grad de handicap sau în angajare nu sunt condiționate de muncă în folosul comunității, așa cum anunță primarul că se întâmplă. Considerăm că persoanele care sunt obligate să presteze munci în folosul comunității „în schimbul" unor servicii sociale este o măsură degradantă și umilitoare împotriva acestor persoane (accentuat de faptul că sunt fotografiate și publicate pe internet).

Primarul a publicat pe pagina proprie de facebook o serie de fotografii degradante, cu persoane aflate în ipostaze umilitoare (târâte de către persoane despre care primarul spune că sunt angajați ai Primăriei, alergate pe străzi, doborâte la pământ). În fotografii există inclusiv minori,

fără nicio formă de protecție a identității lor. Considerăm că prin publicarea acestor fotografii oamenilor le este afectat dreptul la demnitate prin publicarea acestor fotografii.

În general, tonul Primarului Cătălin Cherecheș din aceste postări este acela de incriminare a sărăciei. Măsurile autorității publice locale sunt în spiritul îndepărtării din spațiul public a persoanelor defavorizate social, de cazare forțată în cadrul adăpostului de noapte și de muncă în folosul comunității impusă de edil. Considerăm că acest tip de măsuri, precum și acest tip de discurs public poate alimenta ostilitatea populației generale cu privire la persoanele defavorizate social, alimentând un discurs stigmatizant la adresa persoanelor defavorizate social și de dispreț față de persoanele aflate în situația de sărăcie extremă.

Anexăm prezentei solicitări capturi și linkuri către postările primarului Cătălin Cherecheș (Anexa 1), precum și o serie de fotografii postate de acesta (anexa 2).

Ne întemeiem prezenta sesizare în baza art.22 alin.1 din OG 137/2000 cu modificările ulterioare.

Anexa 1:

a) Comunicat al primarului Cherecheș, publicat în 25 martie 2020 (https://bit.ly/2AqNky4)

> Am organizat la nivelul Direcției de Asistență Socială patru grupe de „luptă" împotriva cerșetoriei. Este vorba de asistenți sociali cărora le mulțumesc pentru efortul și sacrificiul pe care îl fac în aceste momente în care Poliția locală are alte obiective, coordonată fiind de reprezentanții Ministerului de Interne. Dată fiind situația socio – economică dificilă în care ne aflăm, dar și pentru a limita creșterea nedorită a fenomenului cerșetoriei, consider sprijinul colegilor mei de la Asistență Socială esențial și foarte eficient, aceștia urmând să fie prezenți pe străzile municipiului pentru monitorizarea acestui fenomen, 24 de ore din 24, de luni până duminică. Consider că în acest moment, când cetățenii ies din case ca să își cumpere cele necesare sau ca să își rezolve problemele urgente, e deranjant să se împiedice pe stradă de persoane care, de voie sau de nevoie, din inițiativă proprie sau folosiți de către alții, apelează la acest gest al cerșetoriei. Toți cei identificați vor fi ridicați și duși în centrele sociale, considerați fiind și un potențial pericol pentru sănătatea publică. Voi fi foarte hotărât în a curăța străzile municipiului odată pentru totdeauna de cei care dezonorează orașul și deranjează cetățenii. Toți aceștia vor avea de înțeles doar un singur lucru - că locul lor nu este pe străzile municipiului având acest comportament neadecvat.

b) Comunicat al primarului Cherecheș, publicat în 14 mai 2020 (https://bit.ly/3fRnpA3):

Album **Protejăm Baia Mare!** •••

Catalin Chereches added 29 new photos.
6 hrs ·

STOP CERȘETORIEI, PROTEJĂM BAIA MARE! Monitorizare 24 din 24, 7 zile din 7, pentru a combate acest fenomen. Colegii mei sunt zi de zi pe teren, merg în toate zonele cunoscute ca fiind circulate de către persoane care apelează la mila publică. Cine cerșește este identificat și dus la centrul social pentru a nu fi un pericol pentru sănătatea publică, un pericol în plus pentru răspândirea bolii COVID - 19. Rog cetățenii să nu încurajeze acest fenomen și să denunțe dacă văd pe raza municipiului Baia Mare cerșetori. Vom interveni imediat pentru identificarea și izolarea lor în centrele sociale de care dispunem. Împreună protejăm Baia Mare!

c) Comunicat al primarului Chereches, publicat în 25 martie 2020 (https://bit.ly/3btrHKf):

> Am organizat la nivelul Direcției de Asistență Socială patru grupe de „luptă" împotriva cerșetoriei. Este vorba de asistenți sociali cărora le mulțumesc pentru efortul și sacrificiul pe care îl fac în aceste momente în care Poliția locală are alte obiective, coordonată fiind de reprezentanții Ministerului de Interne. Dată fiind situația socio – economică dificilă în care ne aflăm, dar și pentru a limita creșterea nedorită a fenomenului cerșetoriei, consider sprijinul colegilor mei de la Asistență Socială esențial și foarte eficient, aceștia urmând să fie prezenți pe străzile municipiului pentru monitorizarea acestui fenomen, 24 de ore din 24, de luni până duminică. Consider că în acest moment, când cetățenii ies din case ca să își cumpere cele necesare sau ca să își rezolve problemele urgente, e deranjant să se împiedice pe stradă de persoane care, de voie sau de nevoie, din inițiativă proprie sau folosiți de către alții, apelează la acest gest al cerșetoriei. Toți cei identificați vor fi ridicați și duși în centrele sociale, considerați fiind și un potențial pericol pentru sănătatea publică. Voi fi foarte hotărât în a curăța străzile municipiului odată pentru totdeauna de cei care dezonorează orașul și deranjează cetățenii. Toți aceștia vor avea de înțeles doar un singur lucru - că locul lor nu este pe străzile municipiului având acest comportament neadecvat.

c. Comunicat al Primarului Cătălin Chereches din data de 30 mai 2020: https://bit.ly/2ZXkbp6

Album **Protejăm Baia Mare!** •••

Catalin Chereches added 30 new photos.
30 May at 10:14 ·

Ridicăm cerșetorii, îi ducem la centrul social, îi ajutăm pentru a se reabilita, între timp participă la muncă în folosul comunității

Persoanele care au fost ridicate în ultima perioadă de pe raza municipiului Baia Mare, după ce au fost identificate de către colegii mei de la Direcția de Asistență Socială din subordinea Primăriei că apelează la mila publică, au primit ajutor la Azilul de Noapte. 85 de persoane fără adăpost primesc aici trei mese pe zi, servicii medicale și cazare, fiindu-le facilitat accesul pentru angajare sau pensionare ori încadrare în grad de handicap acolo unde este cazul. În timpul petrecut aici, încercând să îi ajutăm, trebuie să ofere ceva în schimb, pe lângă respectarea regulilor și deschiderea pentru a fi ajutați să se reabiliteze: ne ajută la desfășurarea activităților de curățenie sau a altor tipuri de activități în folosul comunității. Vineri, mai mulți dintre ei au participat la o acțiune de curățenie în zona Cuprom și a blocurilor sociale din apropiere. Îi apreciez pe colegii mei care au demonstrat în ultimele aproape trei luni că, dacă se dorește, se pot obține rezultate! Nu îi invidiați pentru această mulțumire, să nu credeți că le este ușor. Dimpotrivă. În ultimele zile au întâlnit cerșetori care au fost extrem de violenți și a fost necesar să apeleze la ajutoare pentru a impune respectarea legii, respectiv pentru a-i ridica și a-i duce la centrul social. Cu atât mai mândru sunt de ei, nu se lasă, monitorizează și intervin 24 din 24, 7 zile din 7. Numai împreună și prin acțiuni constante putem stârpi această practică nelegală și deranjantă, cerșetoria, din Baia Mare!

Anexa 2: fotografii de pe pagina de facebook a Primarului Cătălin Cherecheș (persoanele alergate pe străzi, persoane luate cu forța sau persoane care „prestează muncă în folosul comunității):

Camelia
DRUSAL

SETORIA!
ROTEJĂM
IA MARE

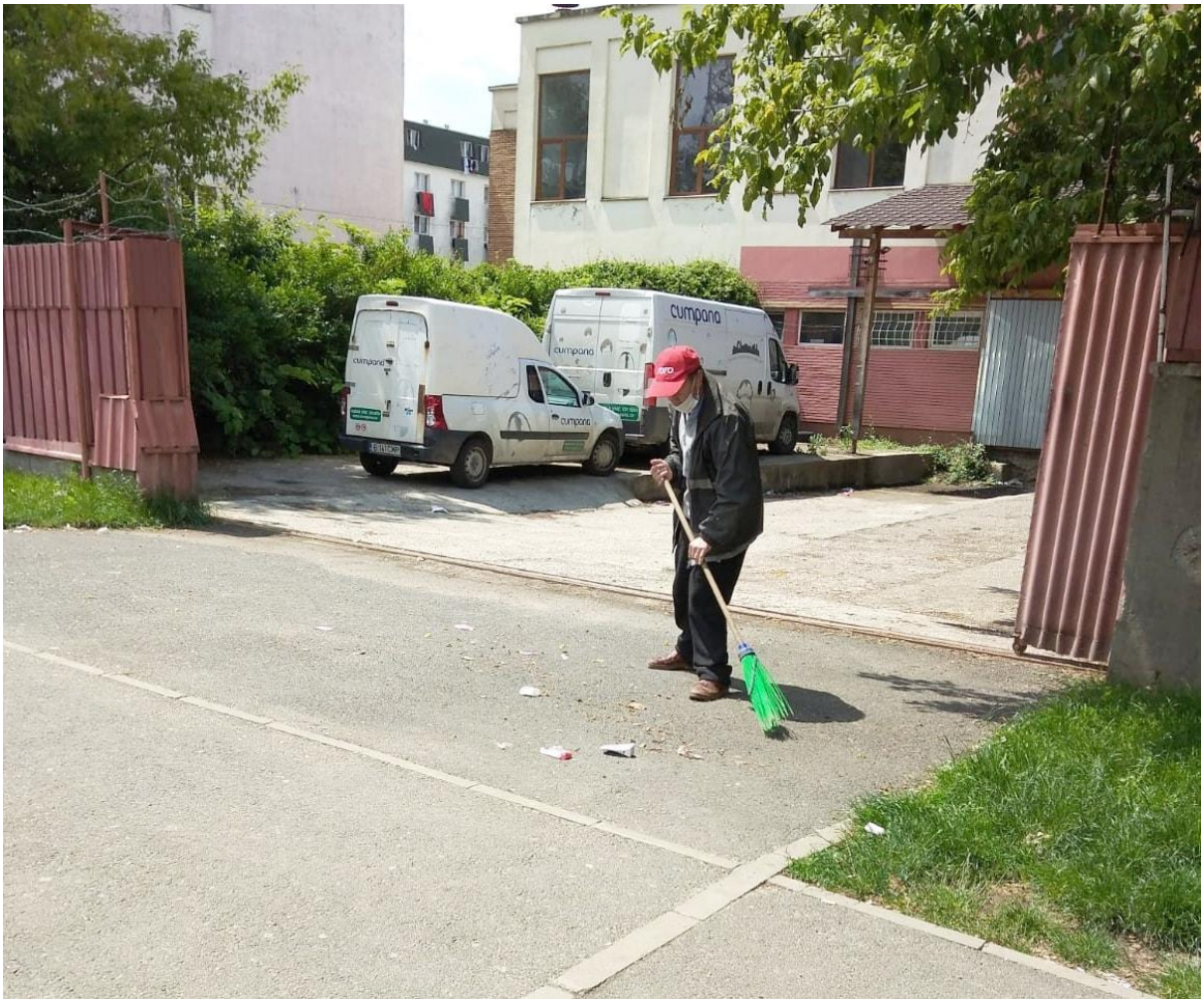
cumpana
cumpana
cumpana
cumpana

STOP CERSETORIA!
PROTEJĂM
BAIA MARE
STOP CERSETORIA!
PROTEJĂM
BAIA MARE
BIZO